

Finanspolicy

Dokumenttyp Policy	Antagen av Kommunstyrelsen	Antagande dnr, beslutsparagraf (första beslutsdatum) KS/2009:351 § 96 (2009-05-13)
Giltighetstid fr. o. m. – t. o. m. 2018-03-08 - Gäller tills vidare	Dokumentansvarig i förvaltningen Ekonomichef	Senast reviderad dnr, beslutsparagraf (beslutsdatum) KS/2018:134 § 31 (KF 2018-03-08)
Gäller för målgruppen Kommunstyrelsen Anställda	Kontakt om styrdokumentet Sektor ledning och verksamhetsstöd, telefon 0304-33 40 00 e-post: kommun@orust.se	

Innehåll

Inledning.....	3
Relaterade styrdokument	3
Policy.....	3
1. Finansieringsrisk	3
2. Ränterisk	3
3. Motpartsrisk	3
4. Likviditetsrisk	4
5. Operativa risker.....	4
6. Kommunal borgen	4
7 Avvikelse från policyn.....	6
Förvalta policyn	6
Säkerställa styrdokument	6
Avvikelser och förslag.....	6

Inledning

I denna policy identifieras ett antal risker rörande finansförvaltningen i kommunen samt hur dessa risker skall hanteras.

Relaterade styrdokument

Delegeringsordningen

Policy

1. Finansieringsrisk

Definition: risken att upplåning inte kan ske utan påtaglig kostnadsökning.

Riskhantering: kapitalförfall bör spridas så, att den totala låneskulden förfaller till betalning med ca 10-15 % varje år.

All upplåning/kredittagning skall ske i svenska kronor i Sverige.

2. Ränterisk

Definition: risken för ändrade marknadsräntor påverkar storleken på räntekostnaderna negativt. (Med rörlig ränta nedan menas låneränta som är bunden i högst ett (1) år.)

Riskhantering: Maximalt 65 % av den totala låneskulden får ha rörlig ränta. Andel fast ränta skall spridas på olika löptider, med en maximal löptid på 10 år.

Derivatinstrument får endast användas för att hantera underliggande lån med syfte att förändra räntebindningen. Volymen utestående räntederivat (netto) får inte överstiga den totala låneskulden.

Följande instrument är tillåtna vid hantering av ränterisk i skuldportföljen:

- Ränteswap och räntetermin, FRA (Future Rate Agreement). Används för att ändra räntebindningen i existerande lån.
- Cap ("räntetak"). Används för att sätta ett "tak" på räntenivån i kommande räntebetalningar.
- Floor ("räntegolv"). Används för att sätta ett "golv" på räntenivån i kommande räntebetalningar. Cap och Floor utgör tillsammans en "räntekorridor".

3. Motpartsrisk

Definition: risken att resultatet försämras om en motpart inte fullgör sina förpliktelser.

Riskhantering:

Tillåtna motparter vid upplåning

- Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, SBAB, SEB, Swedbank, Orusts Sparbank och Kommuninvest

Tillåtna motparter vid derivataffärer:

- Danske Bank, Handelsbanken, Nordea, SEB, Swedbank

4. Likviditetsrisk

Definition: risken att en placering inte kan omsättas i likvida medel utan påtaglig kostnadsökning eller att likvida medel inte finns tillgängliga för att möta löpande betalningar.

Riskhantering: Kommunen skall ha en likviditetsreserv inklusive checkräkningskredit som motsvarar en månads bruttoutbetalningar.

Denna betalningsberedskap skall till minst 50 % bestå av sådana finansiella tillgångar som kan omsättas utan marknadsvärdesförluster inom 3 dagar.

Likviditet överstigande likviditetsreserven skall främst användas för att amortera på den befintliga låneskulden.

Tillåtna placeringsinstrument är 1) deposit i svensk bank, 2) kommuncertifikat samt 3) statskuldsväxlar. Maximal löptid är 3 månader.

Kommunens transaktionskonto för in- och utbetalningar skall kopplas till en checkräkningskredit på i storleksordningen 30-50 mkr.

Kortfristig upplåning får därutöver ske med högst 30 mkr.

Byggnadskreditiv får tecknas inom ramen för av fullmäktige godkänd långfristig upplåning.

5. Operativa risker

Kommunens centrala ekonomienhet har ansvar för tillämpningen av denna policy.

Kommunstyrelsen skall erhålla rapporter som, per utgången av varje tertial, utvisar:

1. likviditetssituationen,
2. utestående kort- respektive långfristig låneskuld samt ev. utnyttjade byggnadskreditiv,
3. ev. utnyttjad checkräkningskredit samt
4. ev. övriga lån/krediter (t.ex. leasing).

Dessutom skall följande nyckeltal avseende den kort- och långfristiga låneskulden redovisas i dessa rapporter:

1. Genomsnittlig låneränta
2. Genomsnittlig räntebindningstid
3. Andel räntebindning mindre eller lika med 1 år
4. Andel kapitalbindning mindre eller lika med 1 år
5. Störst långgivareandel
6. Derivatvolym (% av låneskuld)

I rapporterna skall även, för respektive punkt/nyckeltal enligt ovan, anges eventuella begränsningar och riktlinjer enligt denna policy eller särskilt beslut (belopp, procentsatser etc).

6. Kommunal borgen

Omfattning och ändamål

Ett borgensåtagande innebär en kreditrisk för kommunen, eftersom kommunen åtar sig att fullfölja betalningsförpliktelser för galdenärens/låntagarens räkning om denne inte kan göra det.

All borgen ska ske på ett sådant sätt att kommunens finansiella risker begränsas. Det ändamål som åtagandet gynnar ska sammanfalla med kommunens egna syften och intressen. Efter särskild prövning kan kommunen lämna borgen till av kommunen hel-/delägda bolag eller stiftelser samt utomstående föreningar och andra organisationer.

- Borgen till delägda bolag ska ske i proportion till ägarandel.
- Borgen lämnas endast för lån till investeringar i föreningar eller organisationer som är verksamma i kommunen och då det bedöms vara av väsentlig betydelse för tillvaratagande av för kommunens angelägna intressen.
- Kommunens åtagande ska omprövas om verksamheten inte längre bedrivs enligt de kriterier som låg till grund för det ursprungliga beslutet.

Risbedömning

Beslut om borgen ska innehålla en bedömning av den risk kommunen åtar sig och hur stor påverkan ett sådant risktagande kan få för kommunens ekonomi vid eventuell lösen av borgen. Kommunens borgensåtaganden får inte äventyra eller fördyra kostnaden för den egna upplåningen. Bedömningen ska avse:

- En kreditvärdering av låntagaren
- Låneobjekt (kalkyler, egen finansieringsgrad mm)
- Lånevillkor samt möjligheter att finansiera objektet på annat sätt
- Kostnad för alternativ finansiering
- Verksamhetsplan och budget

Säkerhet

Säkerheter ska alltid krävas vid givande av borgen. Med undantag för kommunala bolag och stiftelser kan dessa säkerheter utgöras av:

- Pantbrev i fastighet eller motsvarande säkerhet
- Företagsinteckning/företagshypotek (panträtt i lös egendom)
- Säkerhetsöverlåtelse av byggnad på ofri grund
- Solidarisk borgen av t.ex. styrelsemedlemmar, personlig borgen eller annan typ av underborgen.
- För borgensåtagande där säkerhet saknas ska förbindelse upprättas om att inte belåna aktuella fastigheter ytterligare mot säkerhet i panträtt.

För kommunala bolag och stiftelser gäller att de ska förbinda sig att inte belåna fast eller lös egendom ytterligare mot säkerhet i pantbrev eller motsvarande.

Försäkringar

Investeringar, som finansieras med lån där kommunal borgen beslutats, ska vara försäkrade på ett betryggande sätt. Kommunen ska hållas underrättad om försäkringen under hela den tid som borgensåtagande gäller.

Giltighetstid

Borgensåtagande ska alltid tidsbegränsas. Varje borgensåtagande ska tidsbegränsas till högst 10 år. Beslut kan omprövas vid giltighetstidens utgång i samband med t.ex. fråga om förlängning.

Avgifter

För kommunala bolag och stiftelser utgår en marknadsmässig årlig borgensavgift, baserad på bolagets/stiftelsens bedömda villkor att erhålla krediter i marknaden utan kommunal borgen. Genom särskilt beslut av kommunfullmäktige kan annan avgift eller undantag för avgift medges.

Kommunen kan även för andra än kommunala bolag och stiftelser ta ut en borgensavgift, som ett sätt att reducera kreditrisk och administrativa kostnader. Detta sker efter beslut av kommunfullmäktige i varje enskilt fall. Ekonomienheten lämnar i samband med ett skriftligt utlåtande avseende borgen en rekommendation om uttag och storlek på borgensavgiften.

Beslut om borgen

Beslut om borgen fattas av kommunfullmäktige i varje enskilt fall, såvida det inte är delegerat till nämnd eller handläggare. Ansökan om kommunal borgen ska ställas till kommunstyrelsen.

Infriande av borgen

Så snart det kan befaras att ett borgensåtagande kan komma att infrias ska detta skyndsamt meddelas till kommunstyrelsen. Vid infriande ska kommunen bevaka möjligheten till återbetalning av infriat belopp och vidta åtgärder för detta.

7 Avvikelse från policyn

Större avvikelser från denna policy skall, om de inträffar mellan rapporttillfällen enligt föregående stycke, av den centrala ekonomienheten omgående anmälas till kommunstyrelsen.

Förvalta policyn

Säkerställa styrdokument

Dokumentansvarig chef i förvaltningen ansvarar för att verksamheten har en rutin för att styrdokument är aktuella och publiceras på rätt sätt. Dokumentansvarig chef har också ansvar för att medarbetarna är informerade om styrdokumentet.

Målgruppen för policyn ansvarar för att ta del av och efterleva den.

Avvikelser och förslag

Den som läser policyn och upptäcker avvikelser eller har kännedom om sådant som påverkar policyn såsom förändringar i lagstiftning, avvikelser eller har förslag till förändringar meddela kontaktperson för policyn.